

הצעה לטקס קהילתי חסד בקהילה

לפניכם הצעה למבנה ולתכנים של טקס שעוסק בנושא חסד. אתם מוזמנים לקחת את כולו או חלקים ממנו ולשלבם בטקס המסורתי של מושבכם.

אורך הטקס: כ־30 דקות

1. קטע פתיחה

המחזה קצרה של בועז, נעמי, רות והקוצרים בשדותיו של בועז שימוש בפסוקים המקוריים או שילוב של הפסוקים המקוריים עם תרגום למילים של ימינו (קטע מצורף 1)

2. חיבור בין המחזה לנושא הטקס

קריין: ברוכים הבאים...
השנה טקס שבועות יעמוד בסימן חסד ונתינה. ערכים הנמצאים בבסיסה של מגילת רות, אותה נוהגים לקרוא בחג השבועות. אלו ערכים יהודיים - ישראלים בסיסיים, ערכים אוניברסליים וערכים עליונים במושב שלנו. ניתן לשלב כאן ציטוטים ומקורות להשראה - (קטע מצורף 2)

3. ראש הועד / אגודה חקלאית - ברכות

4. שיר / ריקוד

שילוב של שכבות ילדים / נוער / הרכב מוסיקלי מקומי
זמן אהבה | מילים ולחן: אהוד בנאי ודוד דאור (את השיר ניתן למצוא [בקישור זה](#)>>>)

5. הוקרה של אדם מהמושב שעוסק בחסד

הזמנה לבמה של 1 - 3 אנשים מהמושב שעוסקים בחסד/ התנדבות / עבודה עם נזקקים ועוד - חשוב לספר את הסיפור שלהם בקצרה.
הזדמנות להוקיר, להוות השראה, להעניק תעודה או חפץ שיעבור בכל שנה מאדם לאדם.

6. שיר / ריקוד

שילוב של שכבות ילדים / נוער / הרכב מוסיקלי מקומי
כולנו זקוקים לחסד | מילים: נתן זך (את השיר ניתן למצוא [בקישור זה](#)>>>)

7. קטע קריאה / המחזה קצרה

כוכב הים | סיפור עם (קטע מצורף 3)

8. שיר / ריקוד

שילוב של שכבות ילדים / נוער / הרכב מוסיקלי מקומי
תן לי יד | מילים: עלי מוהר, לחן: יוני רכטר (את השיר ניתן למצוא [בקישור זה](#)>>>)

9. קטע קריאה

מתוך קטעי הקריאה של קטע מצורף 2

10. שיר סיום / ריקוד

רגע של חסד | מילים ולחן: דני ניב, לחן: שלמה ארצי (את השיר ניתן למצוא [בקישור זה](#)>>>)

קטע מצורף 1

א וּלְנַעֲמֵי מִידַע (מידע) לְאִישָׁה, אִישׁ גְּבוּר חֵיל־מְשֻׁפָּחַת, אֲלִימְלֶךְ; וּשְׁמוֹ, בְּעֻז. ב וּתְאֹמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־נַעֲמֵי, אֲלֶכֶה נָא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בְּשִׁבְלִים־אֲחֵר, אֲשֶׁר אֲמַצֵּא־חֵן בְּעֵינָיו; וּתְאֹמֶר לָהּ, לְכִי בְּתִי. ג וּתְלַךְ וּתְבֹא וּתְלַקֵּט בַּשָּׂדֶה, אַחֲרֵי הַקְּצָרִים; וַיִּקֶּר מִקֶּרֶה־חֲלֶקֶת הַשָּׂדֶה לְבַעֲזוֹ, אֲשֶׁר מְשֻׁפָּחַת אֲלִימְלֶךְ. ד וְהִנֵּה־בְעֻז, בָּא מִבֵּית לָחֶם, וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים, ה' עִמָּכֶם; וַיֹּאמְרוּ לוֹ, יְבָרְכֶךָ ה'. ה וַיֹּאמֶר בְּעֻז לְנַעֲרוֹ, הִנָּצַב עַל־הַקּוֹצְרִים: לְמִי, הַנַּעֲרָה הַזֹּאת. ו וַיַּעַן הַנַּעֲרָה הִנָּצַב עַל־הַקּוֹצְרִים־וַיֹּאמֶר: נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא, הַשָּׂבָה עִם־נַעֲמֵי מִשְׁדֵי מוֹאָב. ז וּתְאֹמֶר, אֲלֶקְטָה נָא וְאֶסְפְּתִי בְּעֶמְרִים, אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים; וּתְבֹא וּתַעֲמֹד, מֵאֲזוּ הַבֶּקֶר וְעַד־עֵת־זֶה שְׂבֵתָה הַבַּיִת, מְעֻט. ח וַיֹּאמֶר בְּעֻז אֶל־רוּת הַלֹּוא שְׁמַעְתְּ בְּתִי, אֶל־תְּלִכִי לְלֶקֶט בַּשָּׂדֶה אַחֵר, וְגַם לֹא תַעֲבֹרִי, מִזֶּה; וְכִה תִדְבְּקִין, עִם־נַעֲרָתִי. ט עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצְרוּ, וְהִלַּכְתְּ אַחֲרֵיהֶן־הֵלֹוא צִוִּיתִי אֶת־הַנַּעֲרִים, לְבִלְתִּי נִגְעָה; וְצַמְתָּ, וְהִלַּכְתְּ אֶל־הַכְּלִים, וְשָׁתִיתִי, מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן הַנַּעֲרִים. י וּתְפַל, עַל־פְּנֵיהָ, וּתְשַׁתְּחוּ, אֶרְצָה; וּתְאֹמֶר אֲלֵיו, מִדּוּעַ מִצִּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי־וְאֲנֹכִי, נִכְרְיָה. יא וַיַּעַן בְּעֻז, וַיֹּאמֶר לָהּ־הִגִּד הַגִּד לִי כֹל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוּתְךָ, אַחֲרֵי מוֹת אִישֶׁךָ; וּתַעֲזֹבִי אֲבִיךָ וְאֶמְךָ, וְאֶרְץ מוֹלְדֹתְךָ, וּתְלִכִי, אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ תְּמוּל שְׁלֹשׁוֹם. יב יִשְׁלַם ה', פְּעֻלָּךְ; וְתִהְיֶה מִשְׁכְּרְתְּךָ שְׁלָמָה, מֵעַם ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר־בָּאת, לְחַסּוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו. יג וּתְאֹמֶר אֲמַצֵּא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי, כִּי נַחֲמַתְּנִי, וְכִי דַבַּרְתָּ, עַל־לֵב שְׁפָחְתְּךָ; וְאֲנֹכִי לֹא אֶהְיֶה, כְּאֶחָת שְׁפָחְתֶיךָ. יד וַיֹּאמֶר לָהּ בְּעֻז לְעַת הָאֶכֶל, גִּשְׁי הַלֵּם וְאֶכְלָת מִן־הַלֶּחֶם, וְטִבַּלְתְּ פַתְּךָ, בַּחֲמֶץ; וּתִשָּׁב, מִצַּד הַקְּצָרִים, וַיִּצְבֹּט־לָהּ קָלִי, וּתֹאכַל וּתִשָּׁבַע וּתְתַר. טו וּתְקַם, לְלֶקֶט; וַיִּצֹו בְּעֻז אֶת־נַעֲרָיו לֵאמֹר, גַּם בֵּין הַעֲמָרִים תְּלַקֵּט־וְלֹא תְכַלִּימוּהָ. טז וְגַם שֶׁל־תְּשַׁלוּ לָהּ, מִן־הַצְּבָתִים; וְעֻזְבָּתֶם וְלֶקְטָה, וְלֹא תִגְעַרוּ־בָהּ. יז וּתְלַקֵּט בַּשָּׂדֶה, עַד־הָעָרֶב; וּתַחֲבֹט אֶת־אֲשֶׁר־לְקָטָה, וְיִהְיֶה כְּאִפְּהָ שְׁעָרִים. יח וּתִשָּׂא וּתְבֹא הָעִיר, וּתְרֹא חֲמוּתָה אֶת־אֲשֶׁר־לְקָטָה; וּתּוֹצֵא, וּתְתַן־לָהּ, אֶת־אֲשֶׁר־הוֹתַרְהָ, מִשְׁבָּעָה. יט וּתְאֹמֶר לָהּ חֲמוּתָה אִיפֹה לְקַטְתְּ הַיּוֹם, וְאִנֶּה עָשִׂית־יְהִי מִכִּירְךָ, בְּרוּךְ; וּתִגַּד לְחֲמוּתָה, אֶת־אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ עִמּוֹ, וּתְאֹמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם, בְּעֻז. כ וּתְאֹמֶר נַעֲמֵי לְכַלְתָּהּ, בְּרוּךְ הוּא לָהּ, אֲשֶׁר לֹא־עֻזב חֲסִדוֹ, אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים; וּתְאֹמֶר לָהּ נַעֲמֵי, קְרוּב לָנוּ הָאִישׁ־מִגְּאֻלָּנוּ, הוּא. כא וּתְאֹמֶר, רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה; גַּם כִּי־אָמַר אֲלֵי, עִם־הַנַּעֲרִים אֲשֶׁר־לִי תִדְבְּקִין, עַד אִם־כָּלוּ, אֶת־כָּל־הַקְּצִיר אֲשֶׁר־לִי. כב וּתְאֹמֶר נַעֲמֵי, אֶל־רוּת כְּלָתָהּ: טוֹב בְּתִי, כִּי תִצְאִי עִם־נַעֲרוֹתַי, וְלֹא יִפְגְּעוּ־בְךָ, בַּשָּׂדֶה אַחֵר. כג וּתִדְבַק בְּנַעֲרוֹת בְּעֻז, לְלֶקֶט־עַד־כָּלוֹת קְצִיר־הַשְּׁעָרִים, וְקִצִּיר הַחֲטָיִם; וּתִשָּׁב, אֶת־חֲמוּתָהּ.

מגילת רות, פרק ב', פסוקים א'-כ"ג

קטע מצורף 2

יט כִּי תִקְצֹר קְצִירְךָ בַּשָּׂדֶה וְשִׁכַחְתָּ עִמָּךְ בַּשָּׂדֶה, לֹא תִשָּׁב לְקַחְתוֹ־לְגַר לִיתוֹם וְלֹאֲלִמְנָה, יְהִיָּה: לְמַעַן יְבָרְכֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. {ט} כ כִּי תַחֲבֹט זִיתְךָ, לֹא תִפְאֵר אַחֲרֶיךָ: לְגַר לִיתוֹם וְלֹאֲלִמְנָה, יְהִיָּה. כא כִּי תִבְצֹר פְּרֻמָּה, לֹא תַעֲוִלֵל אַחֲרֶיךָ: לְגַר לִיתוֹם וְלֹאֲלִמְנָה, יְהִיָּה. כב וְזָכַרְתָּ, כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם; עַל־כֵּן אֲנֹכִי מְצַוְךָ, לַעֲשׂוֹת, אֶת־הַדְּבָר, הַזֶּה.

דברים פרק כ"ד, פסוקים י"ט-כ"ב

בתורה מוזכרות חמש מתנות עניים, אך רק שלוש מהן קשורות ישירות לשדה: לקט, פאה ושכחה. לקט: שתי שיבולים שנשרו בזמן הקציר, אסור לקוצר לאספן ועליו להותיר לעניים ההולכים אחריו ומלקטים. אם נשרו שלוש שבולים או יותר, מותר לו להרימן.

פאה: החקלאים אינם רשאים לקצור את כל השדה, ועליהם להשאיר את קצה השדה לא קצור עבור העניים. שכחה: המתנה "השווה" ביותר. אם בעל השדה והקוצרים שכחו מאחוריהם עומר שיבולים אחד, מורה התורה להותירו לעניים, אבל אם שכח יותר מזה מותר לבעל השדה לחזור ולקחת את שכחה.

הרמב"ם, מורה נבוכים, חלק שלישי, פרק נ"ג

כבר הבהרנו בפירוש לאבות שחָסַד הוא הפלגה בכל דבר שמפליגים, ומשתמשים ב(ביטוי זה) יותר להפלגה בהערת טובה יתרה. ידוע ש(המונח) העתרת־טובה־יתרה כולל שתי משמעויות. האחת להיטיב עם מי שאין זה מגיע לו ממך כלל, והשנייה להיטיב עם הראוי לכך יותר ממה שהוא ראוי. בספרי הנבואה רוב השימוש בביטוי חָסַד הוא להטבה עם מי שאין זה מגיע לו ממך כלל.

קטע מצורף 3 כוכב הים | סיפור עם

אדם שטייל לאורך חוף הים, ממרחק ראה ילדה קטנה צועדת לאורך החוף. הילדה התכופפה, הרימה דבר מה וזרקה אותו לים. הדבר עורר את סקרנותו, והוא צעד לעברה. כשהתקרב, ראה שהיא מרימה כוכביים ומשליכה אותו לים.

הוא ניגש אליה ושאל: "מה את עושה, ילדונת?" היא הרימה את מבטה בתימהון, כאומרת: "האם אינך רואה מה אני עושה?" ואמרה: "אני מרימה כוכביים ומשליכה אותם לים".

"כן", אמר, "אני רואה מה את עושה, אבל בעצם התכוונתי לשאול מדוע את משליכה כוכביים בחזרה לים?" השיבה לו הילדה: "אני באה הנה בכל יום, צועדת הלוך ושוב על החוף, מרימה כוכביים רבים ככל האפשר ואז מחזירה אותם לים. אם לא אחזיר אותם לים, כוכבי הים יישארו על החול, שם הם אינם יכולים לקבל חמצן - ימותו. וחוף מזה, בכל יום, בשעות הערב המוקדמות, באים הנה אנשים ואוספים את כוכבי־הים. הם לוקחים אותם הביתה ומבשלים אותם במים רותחים. לאחר מכן הם מוכרים את הצדפות לתיירים. אני לא רוצה שכוכבי־הים ימותו. לכן אני באה לכאן מדי יום, צועדת מרחק גדול ככל האפשר על החוף, ומרימה את כוכבי־הים הנמצאים על החוף. אני זורקת אותם בחזרה לים, שבו הם יכולים לשוב ולנשום".

נדהם, שאל אותה האיש "אבל, ילדונת, האם אינך מבינה שזו בעיה? את רק ילדה קטנה, ואינך יכולה ללכת יותר מקילומטר וחצי בכל יום. כוכבי הים מתים על החופים בכל רחבי העולם. אין כל סיכוי שתוכלי להשפיע ולפתור את הבעיה האדירה הזו".

הרימה אליו הילדה את עיניה בתימהון, ולאחר מכן הסתובבה, הרימה כוכביים והשליכה אותו למרחק של כ־10 מטרים לתוך הים. היא הצביעה לעבר הכוכב, הביטה אליו, חייכה ואמרה: "על מצבו של כוכבי־הים הזה דווקא השפעת".

